

Lausunto

12.11.2025

 VN/30161/2025
 VN/30161/2025-VM-3

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista vuonna 2026

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja otsikossa mainitusta maksuasetusluonnoksesta.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Perustelumuistion mukaan maksuissa tavoitellaan omakustannusarvon mukaista kustannusvastaavuutta, jolloin perittävien maksujen kokonaismäärän tulisi vastata suoriteryhmän ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää. Kaikilta osin tämä ei ehdotuksessa ole toteutuksessa. Maksuasetusluonnoksessa pahiten alikatteiset maksut olisivat hyödyllisyysmallissa (40,2 %). Tämän ohella patentit (ilman budjettikompensaatiota 81,6 %) ja tavaramerkit (84,4 %) olisivat selvästi alikatteisia. Kaikkien em. suoriteryhmiä kustannusvastaavuuden arvioidaan heikenevän vuonna 2027 (tosin maksuasetus koskisi yksivuotisena vain vuotta 2026).

Valtiovarainministeriö katsoo ensisijaisesti, että em. suoriteryhmiä kustannukset tulisi saada kustannusvastaaviksi. Perustelumuistiossa katsotaan, että maksujen korottaminen voisi johtaa patenttien kysynnän vähenemiseen Suomessa. Mikäli maksujen korottaminen ei osoittaudu mahdolliseksi, katsoo valtiovarainministeriö toissijaisesti, että pahiten alikatteiset maksut tulisi säätää alle omakustannusarvon. Perustelumuistion mukaan tällöin jouduttaisiin kompensoimaan suoriteryhmiä rahoittaminen valtion talousarviosta, eikä se ole realistinen vaihtoehto. Valtiovarainministeriö yhtyy näkemykseen siitä, että budjettikompensaatiota ei tässä valtiontaloudellisessa tilanteessa voi pitää todennäköisenä vaihtoehtona. Valtiovarainministeriö on kuitenkin eri mieltä budjettikompensaation tarpeellisuudesta: tällä hetkelläkin alikatteiset maksut katetaan Patentti- ja rekisterihallituksen menoista ilman kompensointiä. Niiden säätäminen alle omakustannusarvon ei siten muuttaisi nykytilannetta.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota myös perustelumuistion tekstiin mallioikeusasioista. Perustelumuistiossa todetaan, että mallioikeusasioiden kustannusvastaavuus on hyvä. Kyse on omakustannusarvon mukaisesta suoriteryhmästä, ja kustannusvastaavuus on vain 91 %. Valtiovarainministeriö on siten eri mieltä kustannusvastaavuudesta koskevasta arviosta ja katsoo, että mallioikeusasioiden maksujen kustannusvastaavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Valtiovarainministeriö toteaa, että maksuasetukset tulee käsitellä raha-asiainvaliokunnassa, mikäli kysymys on vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräisestä maksutulosta tai valtiovarainministeriö ei ole lausunnossaan puoltanut maksujen vahvistamista ehdotetulla tavalla. Käsitellyssä olevan maksuasetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 45,8 miljoonaa euroa vuonna 2026. Siten asetukset tulee vielä käsitellä raha-asiainvaliokunnassa ennen sen hyväksymistä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Armi Liinamaa

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
TEM TTM YSI Sisämarkkinat, Jyri Oksanen

VN/30161/2025-VM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: